

TANULMÁNY

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Gyermekvédelmi Központ

**„Szivárvány – híd” sokszínű segítség a
gyermekvédelmi rendszerben nevelkedők
részére című projekt általános tapasztalatairól**

EFOP-1.2.7-16-2017-00023

Bevezető

A család nélkül felnövő fiatalok emocionális kontrollja erőteljesen alatta marad a családban felnövökéhez képest, gyakori a fenyegető helyzetre adott helytelen érzelmi reakció, valamint a negatív érzelmek kontrollátlansága: Szótsné et al. (2007) a gyermekvédelmi gondoskodásban és családban nevelkedő serdülőkorúak érzelmi intelligenciáját és szorongásait vizsgálta. A kutatás felhívta a figyelmet arra, hogy a család nélkül felnövő fiatalok emocionális kontrollja erőteljesen alatta marad a családban felnövökéhez képest, gyakori a fenyegető helyzetre adott helytelen érzelmi reakció, valamint a negatív érzelmek kontrollátlansága. A család nélkül felnövőknek gyenge a problémamegoldó képessége. A vizsgálatban szereplő, gyermekotthonban élő, 16–20 év közötti fiatalok jelentős többségének szülei is gyermekotthonban nevelkedtek. A szerzők azt hangsúlyozzák, hogy a gyermekek a gyermekotthonba kerülést követően pánikba esnek, énképüket az határozza meg, hogy nem tartoznak sehová. A gyermekvédelmi gondoskodásban élők alacsony érzelmi intelligenciája arra vezethető vissza, hogy mivel nincs elsődleges gondozó az életükben, érzéseiket egyedül kevésbé képesek beazonosítani. A gyermekotthoni fiatalok a társas környezet információit is kevésbé tudják monitorozni, társas felelősségtudatuk is sérült, ritkán tudják önmagukat a csoport, a társadalom konstruktív együttműködő tagjaként érzékelni.

Az állami gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi beilleszkedése, életben való boldogulása jóval nehezebb és körülményesebb, mint más csoportoké: már az 1980-as években készült TBZ kutatások is felhívták a figyelmet arra, hogy az állami gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi beilleszkedése, életben való boldogulása jóval nehezebb és körülményesebb, mint más csoportoké. (Novák 1991, B. Aczél 1986, 1991). Novák Mária kutatásában feltette a kérdést – ami ma, a Gyermekvédelmi rendszer strukturális átalakítása után is adekvát –, hogy kik készítették fel őket, egyáltalán felkészítették-e őket arra, amit számon kérünk a fiatal felnőttektől? Arra, hogy legyen munkakultúrájuk, a tudást, tanulást tekintsék értéknek, legyenek gyökereik, rendelkezzenek otthonnal, stabil párkapcsolattal. Hanák (1985) 48 volt állami gondozottal készült mélyinterjú kutatása is megerősítette, hogy a fiatal felnőttek jellemzően úgy vélték, hogy a nevelőotthon nem készítette fel őket az önálló életre, hiányolták a mindennapi életben való eligazodáshoz szükséges ismereteket. A kérdezettek jelentős többsége általános iskolát végzett túlkorosan vagy kisegítő iskolában. A munkával kapcsolatos beilleszkedési zavarok legfőbb okaként Hanák azt találta, hogy hiányzott a kérdezettek munkavégzéshez szükséges motivációja, akarateréje, gyakran találtak előítélettel és jellemző volt az is, hogy irreális elképzeléseik voltak a jövővel kapcsolatban. A kutatás szerint a volt állami gondozottak szeretnék önvédelemből elrejteni gyermekvédelmi múltjukat. A gyermekvédelmi gondoskodás sikerességét a rendszerből kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedésén lehetne mérni, viszont erre vonatkozóan korrekt adatok, átfogó kutatások nincsenek. A gyermekvédelmi rendszer átalakulása óta született, idevágó felmérések többnyire csak egy-egy szűk területet érintettek, vagy kis elemszámmal operáltak, a kvalitatív metodikára épülő vizsgálatok pedig nem adnak lehetőséget általánosításra, kizárólag szűk körben érvényesek, pedig a serdülőkor kitüntetett időszaka a deviáns viselkedés megjelenésének, valamint a rizikómagatartásformák megszilárdulásának.

Az állami gyermekvédelemben nevelkedettek drog- és alkoholfogyasztása magasabb arányú, mint a kortárs csoportoké: Elekes és Paksi (2005) kutatása a gyermekvédelmi gondoskodásban élő 10–14 és 15–18 évesek drog- és alkoholfogyasztására terjedt ki. A kutatás eredményei szerint a leggyakrabban előforduló káros szenvedély a fiatalok családi környezetében a dohányzás és a nagy mennyiségű alkoholfogyasztás. A gyermekotthonokban élők családjában minden deviáns magatartási forma magasabb arányban fordul elő, aminek leginkább az lehet az oka, hogy a nevelőszülőknél élők kevésbé tartják szüleikkel a kapcsolatot, ezért információik is hiányosak. A kutatás eredményei szerint a nevelőszülőknél élők 9,5%-a, a gyermekotthonban élők 28,5%-a gondolkozott már azon, hogy kárt tegyen magában. A kutatók azt tapasztalták, hogy a gyermekotthonokban élők drogfogyasztási, dohányzási és alkoholfogyasztási szokása gyakoribb, mint a nevelőszülőknél élőké. Egy korábbi, 2003-as kutatás normál általános és középiskolai tanulók, valamint hátrányos helyzetű gyermekek (gyermekotthonban és javítóintézetben élő) alkohol- és drogfogyasztására fókuszált. Az eredmények azt mutatták, hogy amíg a normál iskolába járók kb. negyede (26,2%) dohányzik naponta, addig az intézményben élők háromnegyede (78,9%). Az alkohol típusától függetlenül szignifikánsan magasabb az intézményben élők körében a rendszeres fogyasztók aránya, az intézményben élők háromnegyede kétszer vagy többször volt már életében részeg. Az illegális szerek kipróbálási aránya nagyon magas: a gyermekotthonban és javítóintézetben nevelkedő gyermekek kétharmada (64,9%) életében már kipróbálta a marihuánát (normál iskolásoknál: 22,1%), 41,7%-a az amfetaminszármazékokat (normál iskolásoknál: 3,5%), ugyanilyen arányban az ecstasyt (41,2%, szemben a normál iskolások 3,6%-ával). Az első részegség, a cigaretta, a marihuána kipróbálása szignifikánsan korábban (egy, másfél évvel) történik meg náluk, és a nemi élet kezdete is korábbra tehető, majdnem két évvel. A nemi élet kockázatosabb is, a gyermekotthonban és javítóintézetben élők közül csak minden harmadik (32,1%) fiatal mondta, hogy védekezett a legutóbbi alkalommal (normál iskolások: 79%), óvszert is csak harmaduk (32,8%) használt (normál iskolások: 81,1%) (Kököneyi et al. 2003).

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülő kiskorúak – a célcsoport – jellemzői, szociális adatai

A szakellátásba bekerült gyermekek és fiatalok súlyosan ingerszegény, veszélyeztető környezetből kerülnek be, legtöbbjükre jellemző a szülői elhanyagolás, a motiváció, ösztönzés hiánya, melynek következményeként életkorukhoz képest komoly elmaradást mutatnak mind mentálisan, mind beszéd- és mozgásfejlődés tekintetében.

Nem kialakult a mennyiségfogalmuk, a térbeli, időbeli tájékozódásuk, logikus gondolkodásuk elmaradott, részképesség zavarokkal küzdenek.

A lakás és gyermekotthonoknak, valamint a nevelőszülőknél a többségének nem, vagy csak részben állnak rendelkezésére azok a fejlesztő eszközök, amelyekkel a gyermekek nagyfokú lemaradását, hátrányaik leküzdését csökkenteni tudnák, mérsékelve ezáltal az iskolai kudarc megélését.

A lakás és gyermekotthonok, valamint a nevelőszülők számára nehézséget jelent a költséges fejlesztőeszközök beszerzése, amelyek használatáról nem rendelkeznek kellő ismeretekkel.

A szakellátásban nevelkedő gyermekekre és fiatal felnőttekre általában jellemző, hogy bizonytalan énképpel rendelkeznek, adott helyzetekben döntésképtelenek, alacsony problémamegoldó képességgel rendelkeznek, kommunikációs nehézségekkel, magatartási problémákkal küzdenek.

Általános tájékozottságuk életkorukhoz képest nagyfokú elmaradást mutat (téri tájékozódás, térészlelés, testtudat, figyelem, emlékezet, auditív, vizuális, taktilis észlelések).

Intézményünknek korlátozottak a lehetőségei olyan terápiás eljárások, fejlesztő programok megvalósítására, mellyel a gondozott gyermekeket, fiatal felnőtteket, nevelőszülőket segíthetjük a családi zavarok megoldásában, a veszteségek, gyász feldolgozásában, átmeneti vagy tartós egyensúlyvesztés, szorongás kezelésében.

Olyan terápiás, fejlesztő foglalkozások, kirándulások, táborozások megvalósítását, valamint eszközök beszerzését tervezzük a projekt keretében, amelyek a fentiekben meghatározott problémakörök mindegyikében segítséget, részleges megoldást vagy megoldást jelenthetnek (pl. zeneterápia, mozgásterápia, állatterápia).

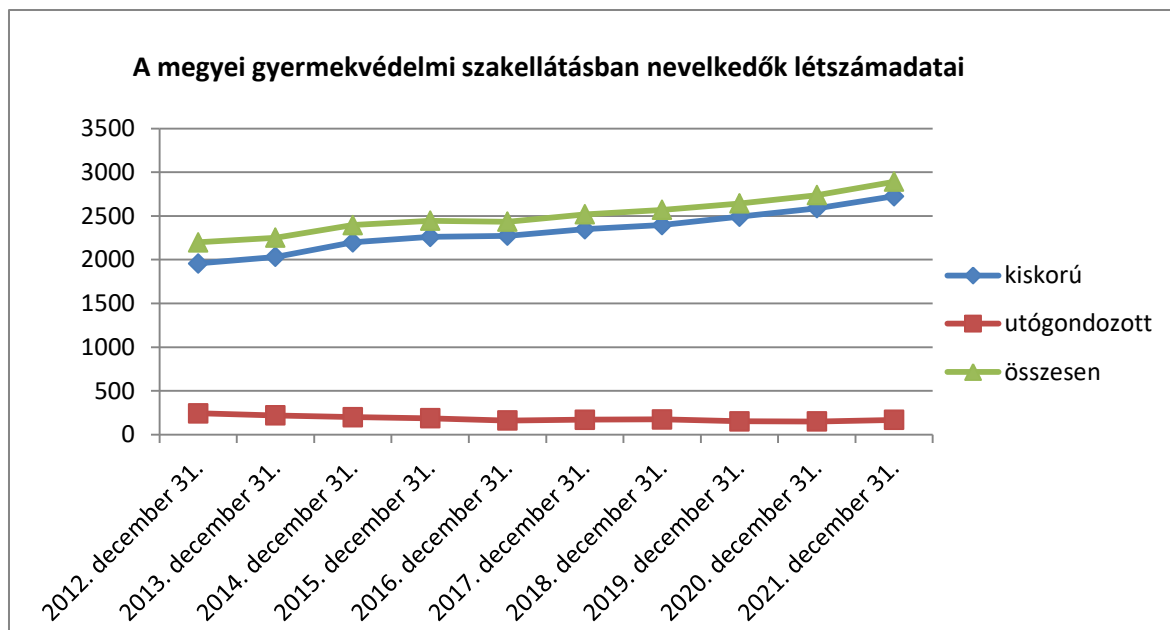
Intézményünk működése szempontjából elsődleges jelentőséggel bír a rendelkezésre álló humán erőforrás, a szakembereink mentális állapota, problémamegoldó képessége, szakmai felkészültsége.

Intézményünknek az utóbbi időszakban minimális lehetősége volt képzésre, továbbképzésre, mentálhigiénés megsegítésre. Ezért a projekt megvalósítása során fontosnak tartjuk humán erőforrásunk megerősítését, tanfolyam elvégzését (meseterápia).

A projekt megvalósításával az elsődleges célunk a lakás és gyermekotthonban, vagy nevelőszülői hálózatban lévő, a gyermekvédelmi szakellátásban gondozott gyermekek és fiatalok önálló életkezdési feltételeinek javítása volt.

A megyei gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedők létszámadatai:

A megyei gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedők létszámadatai:			
Időpont	kiskorú	utógondozott	összesen
2012. december 31.	1956	243	2199
2013. december 31.	2031	220	2251
2014. december 31.	2198	199	2397
2015. december 31.	2260	186	2446
2016. december 31.	2273	161	2434
2017. december 31.	2349	170	2519
2018. december 31.	2397	173	2570
2019. december 31.	2492	152	2644
2020. december 31.	2589	149	2738
2021. december 31.	2725	168	2893

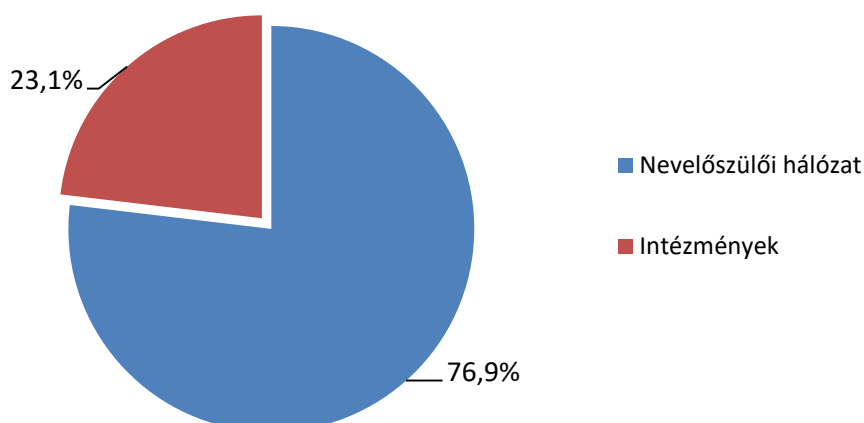

A Borsod- Abaúj- Zemplén megyei gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedők idősoros létszámadatait vizsgálva folyamatosan emelkedő tendencia rajzolódik ki. Miközben 2012-ben 1956 kiskorú és 243 utógondozott teljes körű ellátását biztosította a megyei szakellátás rendszere, addig 2021. december 31.-én az ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint nevelésbe vett kiskorúak száma 2725 főre emelkedett, az utógondozottak száma viszont 168 főre csökkent. A szakellátásban nevelkedő kiskorúak száma 2012 óta 28,2%-kal, az összellátotti létszám (utógondozottakkal együtt) 24%-kal emelkedett. Az emelkedő tendencia (amennyiben a prevenció, a gyermekjóléti alapellátások terén érzékelhető változás nem történik) a jövőre nézve is prognosztizálható. A folyamatos emelkedés azért is figyelemre méltó, mert az érintett életkori populáció aránya az össznépelességen belül csökken.

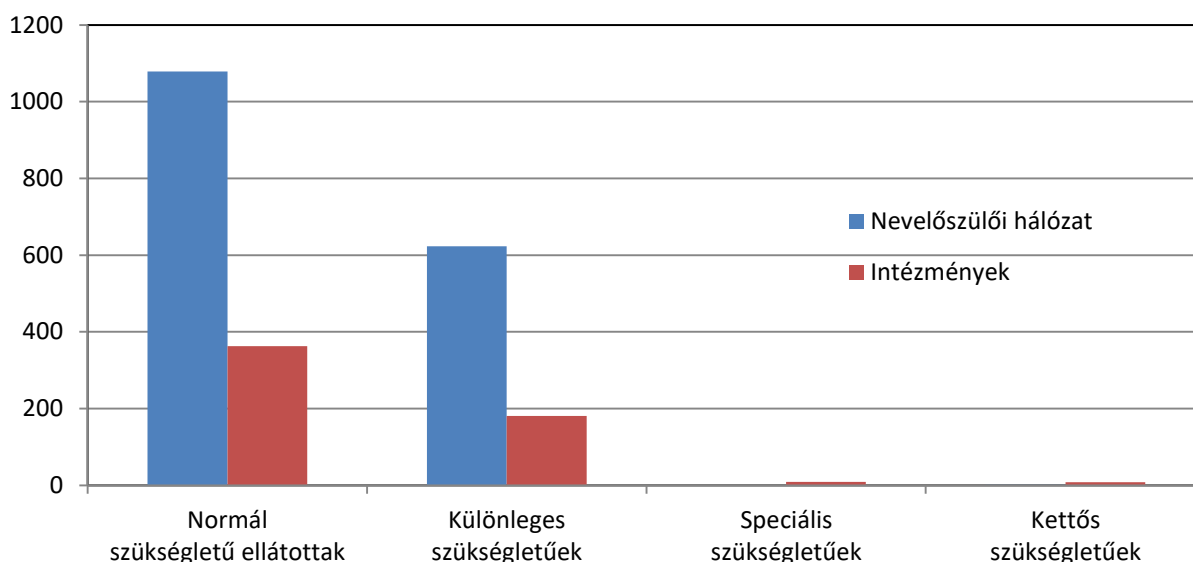
2021. december 31-i létszám (a szakellátásban élő gyermekek, szükséglet és otthont nyújtó ellátási forma szerinti megoszlása) Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében

Megnevezés	Normál szükségletű ellátottak	Különleges szükségletűek	Speciális szükségletűek	Kettős szükségletűek	Összesen
Nevelőszülői hálózat	1079	1015	0	1	2095
Intézmények	363	250	9	8	630
Mindösszesen	1442	1265	9	9	2725

Szakellátásban élő gyermekek ellátási forma szerinti megoszlása
(2021. december 31. szerinti állapot)

Szakellátásban élő gyermekek szükséglet-, és otthon nyújtó ellátási forma szerinti megoszlása (2021. dec. 31 szerinti állapot)

A fenti adatokból látható, hogy megyénkben a szakellátásban élő gyermekek 76,9%- a nevelőszülőknél nevelkedik. (Ez az adat a 2020 évihez képest további 1%-os emelkedést mutat.) Az adatok részletesebb elemzése során azonban kitűnik, hogy amíg a normál szükségletű gyermekek 74,8 %-a és a különleges szükségletű gyermekek 80%-a nevelőszülőknél él, addig a speciális szükségletű ellátottak tekintetében az intézményes ellátás gyakorlatilag kizárólagos, (a speciális szükségletű gyermekek 2021 évben is 100%-ban intézményes elhelyezésben részesültek) továbbá tartós betegsége, fogyatékossága miatt különleges szükségletű gyermekek esetében is az intézményes elhelyezés domináns.

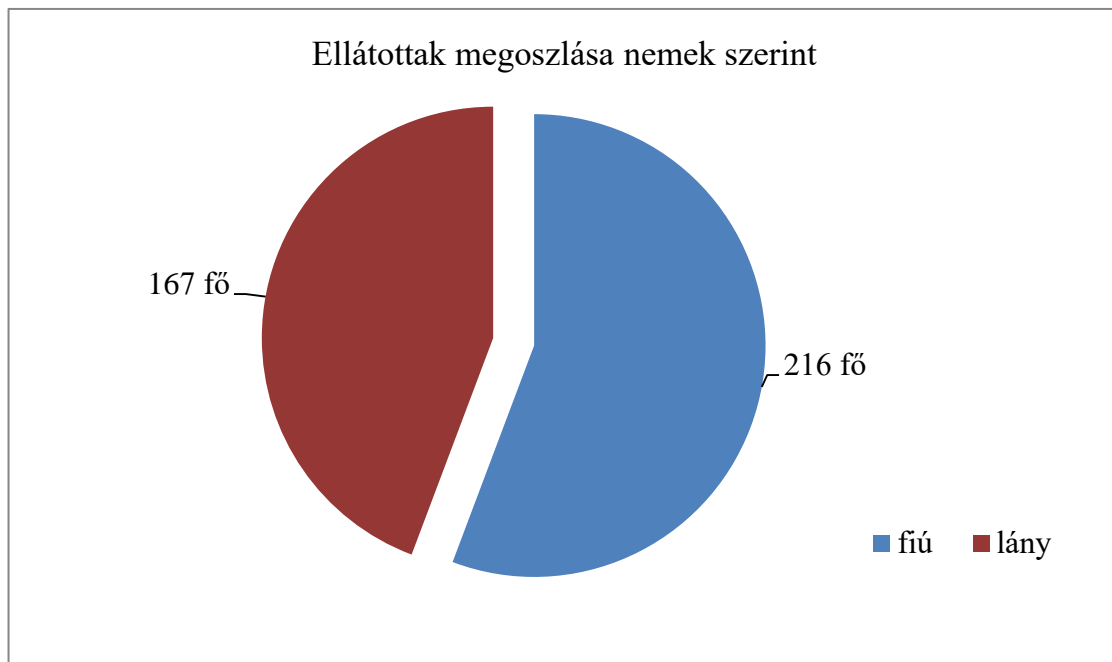
A statisztikai adatokból is látszik, hogy megyénkben a társadalmi és jogszabályi elvárásoknak megfelelően prioritást élvez a családi környezetben – nevelőszülői családokban történő – elhelyezés. Ugyanakkor egyre nagyobb nehézséget okoz a fogyatékkal élő (nem életkora miatt különleges szükségletű), a magasabb életkorú, és különösen a speciális szükségletű

gyermekek elhelyezése, számukra személyiségállapotuknak, szükségletüknek megfelelő, adekvát férőhely megtalálása.

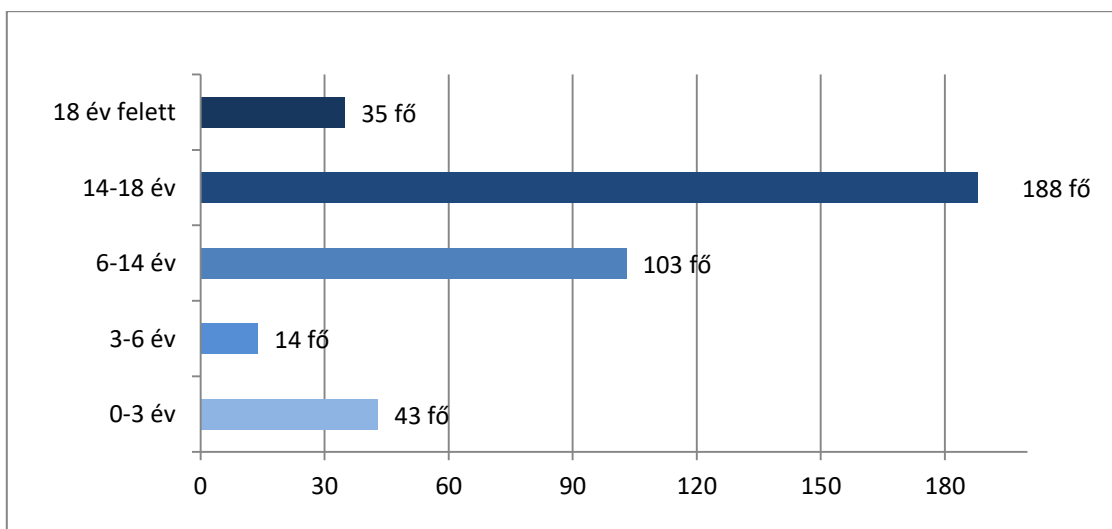
A Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Gyermekvédelmi Központ Lakás Gyermekotthoni Hálózatában ellátottak száma

Az ellátottak megoszlása 2021. december 31-i állapot szerint:

- Összes ellátott: 383 fő, ebből: 216 fiú, 167 lány
- Összes ellátottból kiskorú 348 fő
- Összes ellátottból utógondozói ellátott: 35 fő

Az összes ellátott megoszlása életkor szerint:

Az ellátottak gyermekvédelmi gondoskodás formája szerinti megoszlása 2021. december 31-i állapot szerint:

- ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorú gyermek: **24 fő**
- nevelésbe vett kiskorú gyermek: **324 fő**
utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt: **35 fő**

A lakás és gyermekotthoni férőhelyek kihasználtsága magas, éves átlagban 92%. (Az engedélyezett férőhelyeink száma 443, azonban a ténylegesen nem működő 10 normál, 8 speciális férőhelyet nem számolva a tényleges férőhely számunk 419). A rendszer időszakosan annyira telített, hogy nagyobb testvérsorok együttes elhelyezése érdekében, akár az engedélyezett férőhelyek túllépésére is szükség lehet. 2021-ben elsősorban a normál szükségletű ellátottak számára biztosított férőhelyekből, valamint az életkoruk miatt különleges szükségletű (0 – 3 éves korcsoport) tekintetében mutatkozik hiány.

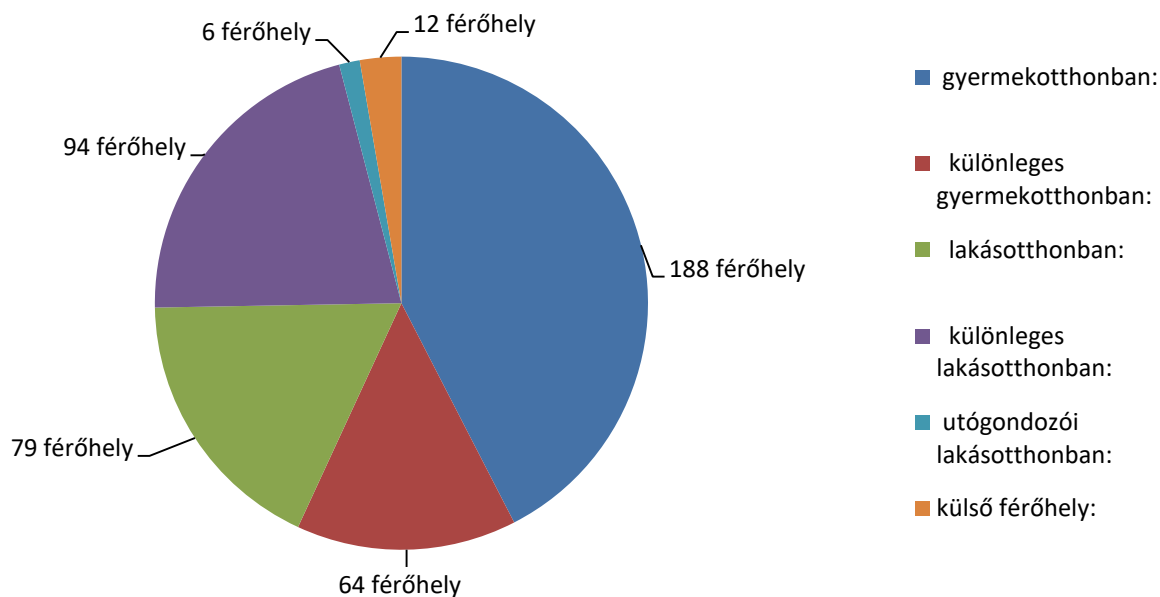
A Nagybarcai Különleges Gyermekotthon kihasználtsága, a 2017-es év első felében megközelítette a 180%-ot, a helyzet 2018-ban rendeződött, és kisebb ingadozásokkal fennmaradt 2019-ben is. Ez elsősorban a megyében a gyermekvédelmi szakellátás területére belépő új szolgáltatóknak köszönhető, hiszen a beáramlás évek óta emelkedő tendenciát mutat, és kiugróan magas 0- 3 éves korosztályban. 2020-ban azonban a Nagybarcai Különleges gyermekotthon férőhely kihasználtsága ismét emelkedő tendenciát mutatott, tartósan meghaladta a 120 – 130%-ot, mely 2021-ben 117,5%. Összességében elmondható, hogy egy-egy betöltetlen férőhely csak az elhelyezési javaslatot követő gyámhivatali határozat megszületéséig üres, egy esetleges hazagondozást, örökbeadást vagy nagykorúvá válást, családba fogadást követő kilépés után a létszám feltöltése gyorsan megtörténik.

A szakmai vezetők és az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szakszolgálatának elhelyezési csoportja, továbbá a Területi Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság között rendszeres és gördülékeny a munkakapcsolat.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Gyermekvédelmi Központ lakás- és gyermekotthoni férőhely struktúrája

A gyermekvédelmi szakellátásra engedélyezett férőhelyek száma 443, melyből

- gyermekotthonban: 188 férőhely,
- különleges gyermekotthonban: 64 férőhely,
- lakásotthonban: 79 férőhely,
- különleges lakásotthonban: 94 férőhely,
- utógondozói lakásotthonban: 6 férőhely,
- külső férőhely: 12 férőhely.

A ténylegesen igénybe vehető férőhelyek száma 419 férőhely. Az eltérés oka, hogy

- az Alsózsolcai Gyermekotthon 2 csoportját az engedélyező hatóság a személyi, tárgyi feltételek hiányosságai miatt lezárta (-18 férőhely),
- a Miskolc, Kodály Zoltán utca 96. szám alatti külső férőhely kihasználatlanság miatt megszüntetés alatt áll (-6 férőhely).

Az engedélyezett/igénybe vehető férőhelyek szükséglet szerinti megoszlása:

- átlagos szükségletűek: 243/233 férőhely,
- különleges szükségletűek: 158/158 férőhely,
- speciális szükségletűek: 24/16 férőhely,
- utógondozói ellátottak: 18/12 férőhely.

A működő férőhelyek kihasználtsága megközelítőleg 100% körül mozog. A rendelkezésre álló férőhelyek száma és struktúrája nem követte a szakellátásba kerülő gyermekek számát és összetételét. Egyaránt beszélhetünk mennyiségi és minőségi problémáról. A magas férőhely kihasználtság miatt folyamatosan problémát jelent a nagy testvérsorok együttes elhelyezése, a szakellátásban lévő anyák és gyermekeik együttes elhelyezése. Egyre többször jelent problémát a (nem életkoruk miatt) különleges szükségletű gyermekek számára adekvát férőhely biztosítása, valamint 2021- ben a normál szükségletű gyermekek elhelyezése jelentett egyre nagyobb nehézséget. Az életkoruk miatt különleges szükségletű (0 -3 éves) gyermekek szakellátásba kerülése jelentősen megemelkedett, elhelyezésük időszakosan (megfelelő nevelőszülő hiányában) szintén nehézséget okoz. Az OGYSZB által megállapított speciális

szükségletű kamaszok sokszor hónapokig várnak központi speciális férőhelyre. A speciális szükségletű gyermekek, fiatalok ellátása területén (Gyermekváros kiváltásával létrejövő 24 fiú és 24 lány férőhely kialakításával) jelentős előrelépés várható. A normál szükségletű gyermekek ellátását biztosító férőhelyek száma ezzel együtt, azonban 48-al csökken, amely következtében ezen a területen a jelenleg is fennálló elhelyezési problémák fokozódására lehet számítani. Ezt a problémát enyhíti, de hosszútávon nem ellensúlyozza a Tiszapalkonyán megnyílt 8 férőhelyes lakásotthon sem. E mellett a tényleges működés legfőbb nehézségét a jól képzett, és stabil szakmai létszám hiányában látjuk.

A gyermekvédelmi szakellátásba újonnan bekerült gyermekek jellemzői

A gyermekvédelmi szakellátásba 2018, 2019, 2020, és 2021. évben beutalt gyermekek száma és korcsoport szerinti megoszlása - összehasonlító adatok

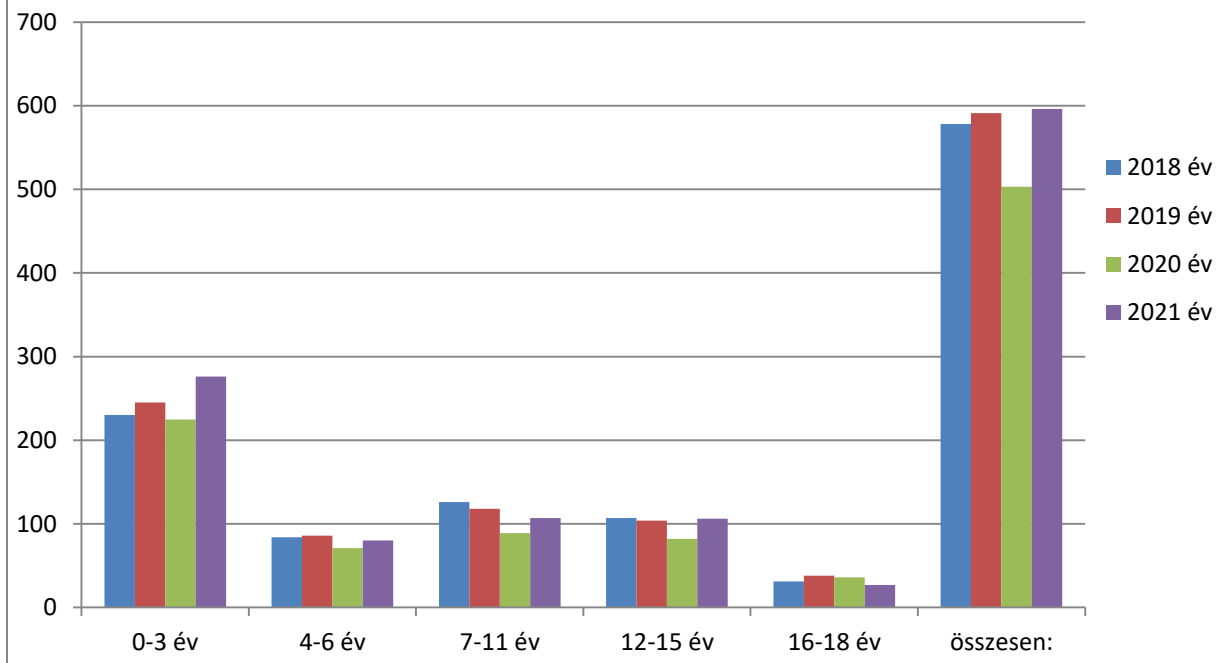
életkor	2018 év	2019 év	2020 év	2021 év
0-3 év	230	245	225	276
4-6 év	84	86	71	80
7-11 év	126	118	89	107
12-15 év	107	104	82	106
16-18 év	31	38	36	27
összesen:	578	591	503	596

2021. 01. 01. – 2021. 12. 31. között a beutalások száma (ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel együttesen) összesen: **596 fő** volt. Ez közel **18,5 %-os** növekedést jelent a 2020 évi (503 fő) bekerülési adatokhoz képest.

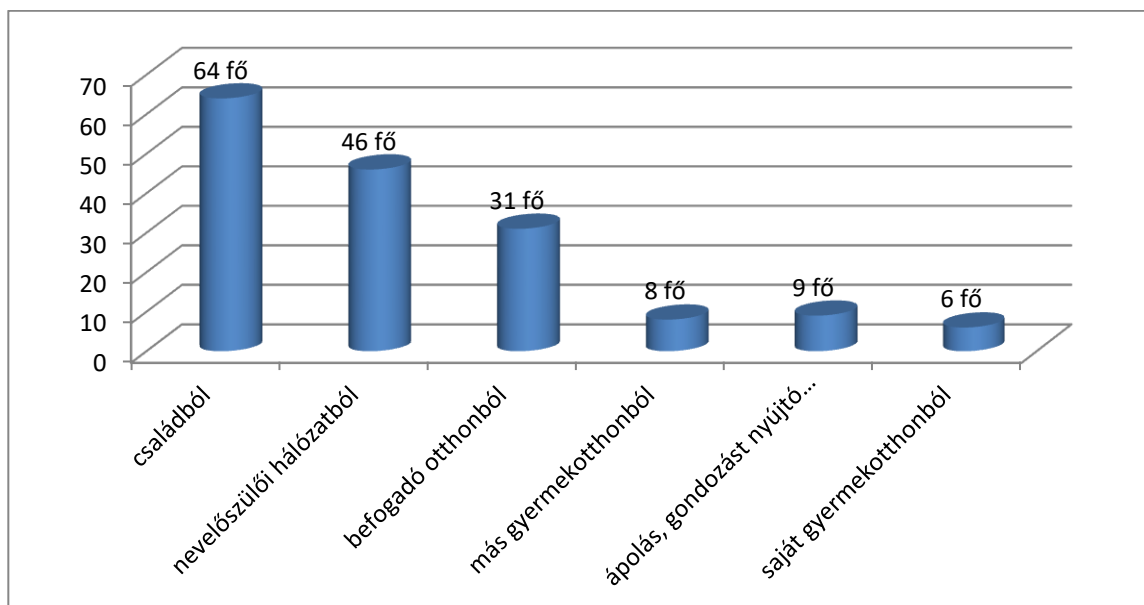
A 2020 évben tapasztalható csökkenést átmeneti jelenségnek tartjuk, melyet elsősorban – a COVID- 19 - járványhelyzettel hozunk összefüggésbe. A gyermekvédelmi szakellátásba kerülés emelkedő tendenciája – a 2020-as átmeneti csökkenést követően – tehát 2021-ben tovább folytatódott, mely a jövőben is prognosztizálható. Mindez már önmagában is felhívja a figyelmet a gyermekjóléti alapellátás nehézségeire, elégtelen működésére, az időben történő probléma felismerés és az összehangolt, adekvát beavatkozások hiányára.

Tovább árnyalja a képet a gyermekvédelmi szakellátásba kerülő gyermekek korcsoportok szerinti megoszlásának áttekintése.

**A gyermekvédelmi szakellátásban 2018,2019,2020 és 2021. évben beutalt
gyermek számának és korcsoport szerinti megoszlása
összehasonlító adatok**

2021-ben ideiglenes hatállyal 70 fő, nevelésbe vétellel 94 fő gyermeket helyeztek el a gyermek- és lakásotthonokban.

Testvérek együttes elhelyezése

A Gyvt. változása kapcsán 2014. január 1-től minden szakellátásba bekerülő 12 év alatti gyermeket nevelőszülőnél kell elhelyezni, kivéve, ha a gyermek egészségi állapota, vagy esetleg magatartási problémája az intézményi elhelyezést igényli. Az üres férőhelyek hiánya miatt a nagyszámú testvérsorok együttes elhelyezése nem minden esetben megoldott.

Testvérsorok elhelyezésével összefüggő adatok

B-A-Z Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság kimutatása alapján

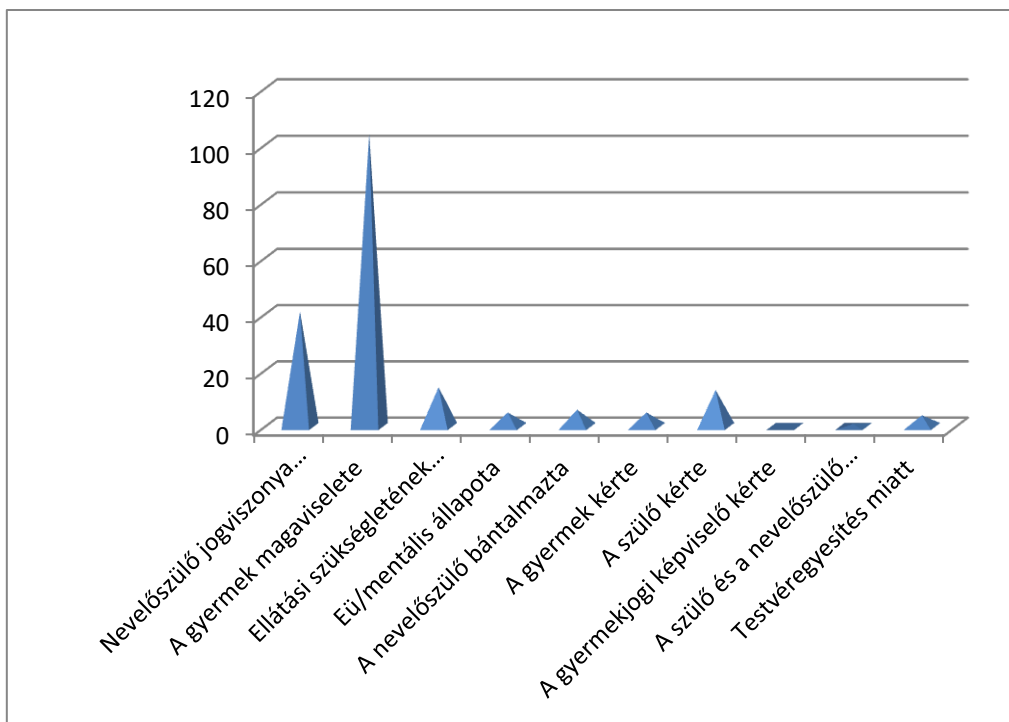
	Együtt	Külön	Összesen
Kettes testvérsor	48	2	50
Hármas testvérsor	17		17
Négyes testvérsor	3	12	15
Ötös testvérsor	-	2	2
Hatos testvérsor	-	1	1
Hetes testvérsor	-	-	-
Nyolcas	-	-	-
Összesen	68	17	85
Összesen vizsgált testvérsorok száma: 85 fő			

A nevelőszülői és lakásotthoni férőhelyek szűkössége súlyos problémát jelent az együtt beutalt testvérek elhelyezése terén. A kapcsolattartásukat az elhelyezési határozat általában nem szabályozza külön, csak a szülőkkal való találkozást. Ha a szülők nem tartanak kapcsolatot a gyermekeikkel, a testvérek szinte végérvényesen elszigetelődhetnek egymástól. A gyermekvédelmi szakellátásba kerülő testvérek esetén kiemelt jelentőségű a testvérkapcsolatok erősítése.

Gondozási hely módosítások

Gondozási hely módosításra irányuló kérelmek indokai

(a B-A-Z Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság beszámolója alapján)

Az elmúlt évben a lakás és gyermekotthonokban a gondozási hely módosítások iránya a korábbi években tapasztaltakkal megegyezően inkább a szakmai egységekbe történő belépést és a szakmai egységek közötti ellátotti mozgást jelentette. Gondozási hely módosításának kezdeményezése a szakmai egységekben 43 esetben történt. Továbbra is vannak olyan szakmai egységek, amelyekbe új ellátottak jórészt nevelőszülőktől érkeztek.

A kezdeményezett gondozási hely módosítások célja a gyermek szükségleteinek megfelelő, adekvát gondozási hely biztosítása lenne (de, mint a Szakértői Bizottság adataiból, vizsgálati eredményeiből kitűnik a gondozási hely módosítás kezdeményezésének háttére összetett). A gondozási hely módosítások kezdeményezésének oka pedig leggyakrabban a gyermek személyiségállapotának, viselkedésének, magatartásának változása, általában romlása. Központi speciális gyermekotthonba gondozási hely módosítással 3 fő ellátottunk került.

A Gyvt. 80/B § (3.) bekezdés szerinti – a gyermekvédelmi gyámok által kezdeményezett – azonnali gondozási hely megváltoztatása

Fenti jogcímen akkor kerül sor a gondozási hely megváltoztatására, amikor a gyermekvédelmi gyám úgy ítéli meg, hogy a gondozási hely súlyosan veszélyezteti a gyermeket, és biztonsága érdekében azonnali intézkedésre van szükség. 2021-ben összesen 1 alkalommal került sor azonnali kiemelésre, mely esetben gyermekbántalmazás indokolta az azonnali intézkedést.

Különleges, speciális, kettős szükségletű és az utógondozói ellátást igénylők száma

*A Lakás- és gyermekotthonokban élő ellátottak szükséglettypusok szerinti megoszlása
2021. december 31-i adatok szerint:*

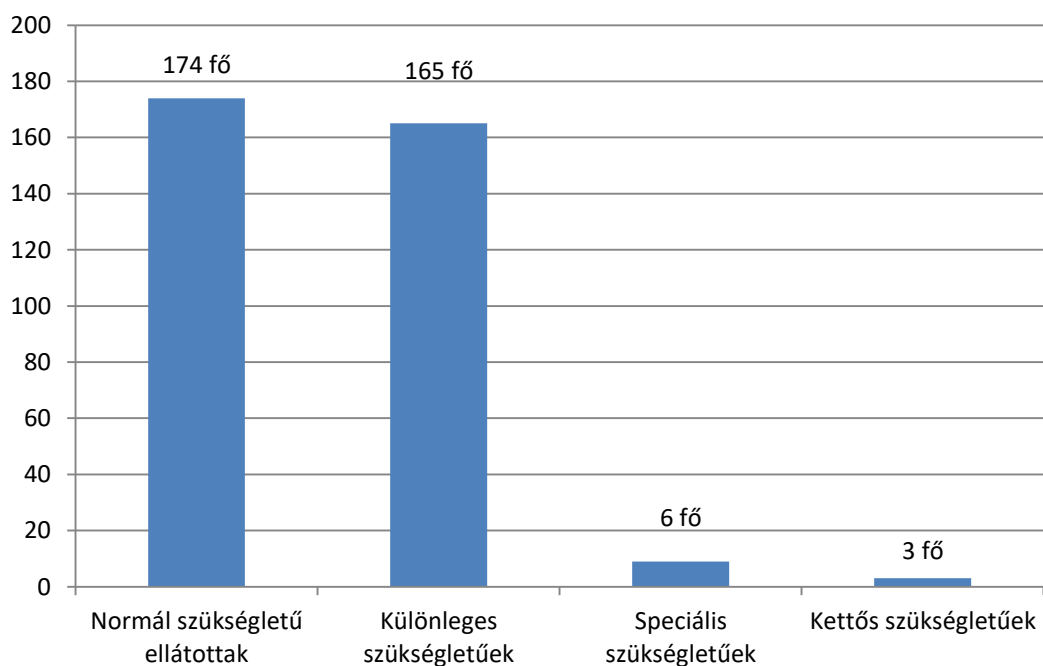
normál (alap) szükségletű ellátottak: **174 fő**

különleges szükségletű ellátottak: **165 fő**

speciális szükségletű ellátottak: **6 fő**

kettős szükségletű ellátottak: **3 fő**

utógondozói ellátásban részesülők száma: **35 fő**

Speciális ellátási szükségletre vonatkozó adatok		
Pszichoaktív szerhasználat	Súlyos disszociális magatartás	Súlyos pszichés zavar
2	7	0

Különleges ellátási szükségletre vonatkozó adatok		
Életkor (0-3 év)	Fogyatékos	Tartósan beteg
54 fő	105 fő	6 fő

Hazagondozások alakulása

A vizsgált időszakban a szakmai egységeinkből **19 fő ellátottat** sikerült hazagondozni saját vérszerinti családjába. A hazagondozások száma az Nagybarcai Különleges Gyermekotthon anya-gyermek szakmai egységében a legmagasabb (9 fő). Ezt a mutatót fontosnak tartjuk, mivel a gyermekvédelmi szakellátás célja, hogy az ellátottak a lehető legkevesebb időt töltsék a szakellátás rendszerében, ideiglenes hatályú elhelyezésük vagy nevelésbe vételük addig maradjon fent, ameddig saját vérszerinti családjuk ismételten alkalmassá nem válik a visszafogadásukra. A kiskorúak hosszútávú sorsrendezésének céljából egyik legfontosabb feladatnak a hazagondozás elősegítését tartjuk. Legfőbb hátráltató tényező a vérszerinti család felkészületlensége a gyermek visszafogadására. Számos esetben tapasztaljuk, hogy a gyermekvédelmi alapellátás eszközeivel segített család nem tudja megszüntetni a gyermekvédelmi szakellátásba való beutalás indokául szolgáló okokat, így a hazagondozás a gyermek esetleges felkészültsége ellenére is sikertelen lesz. A hazagondozások számának alakulása legkevésbé a gyermekvédelmi szakellátás oldaláról befolyásolható, így ez a mutató semmiképpen nem tekinthető a szakellátást nyújtó intézményekben folyó szakmai munka fokmérőjének.

Utógondozói ellátás

A lakás és gyermekotthonokban 2021. december 31-én **35 fő** volt utógondozói ellátott. Ellátásukat a tanulmányaik folytatására hivatkozva kérték, míg **8 fő** létfenntartását nem tudná önállóan biztosítani az ellátás megszűnése esetén. Az év folyamán a **17 fő** kérte utógondozói ellátását, az ellátás megszüntetésére pedig **16 fő** esetében került sor. A kilépők az ellátás megszűnését követően zömében vérszerinti szüleikhez, hozzátartozóikhoz költöztek, esetenként párkapcsolatot létesítettek és közös háztartásban élnek. 5 fő végleges elhelyezést biztosító szociális bentlakásos intézménybe került.

Utógondozói ellátottjaink közül a külső férőhelyeket nem vették igénybe. Ezen férőhelyek feltöltése körültekintést igényel az intézmény részéről is, mivel működési sajátosságaiból adódóan nincs folyamatos felnőtt segítői jelenlét, így ott kizárólag olyan fiatal felnőttek ellátása biztosítható, akik rendelkeznek megfelelő önállósággal, önirányítási képességgel továbbá képesek állandó felügyelet nélkül is betartani a házirendben megfogalmazott együttélési normákat, szabályokat.

Kapcsolattartások jellemzői

A gyermekek és vérszerinti szüleik közötti kapcsolattartás elősegítését, ápolását több szempontból is kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk. Egyrészt azért fontos, mert a családjukból kiemelt gyerekek és vérszerinti szüleik közötti érzelmi kötődést fenn kell tartani, sőt lehetőség szerint erősíteni kell. Enélkül nehezen képzelhető el sikeres hazagondozás. Másrészt a szülőknek jogszabály által deklarált joga, hogy a gyermeke gondozásáról, neveléséről, ellátásáról rendszeresen tájékozódhasson, így ezt a cél is megvalósulhat, ugyanakkor azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a gyermekek személyiségfejlődésére (remélhetőleg pozitív) hatással van a szülővel való rendszeres személyes találkozás.

Ezért törekedni kell a szülők és gyermekeik közötti érzelmi kötődés fenntartására, lehetőség szerinti erősítésére a sikeres hazagondozások számának növelése érdekében. 2021. évben is nagymértékben befolyásolta a kapcsolattartásokat a pandémiás helyzet. A kapcsolattartások elsősorban levél, telefon és e-mail révén valósultak meg.

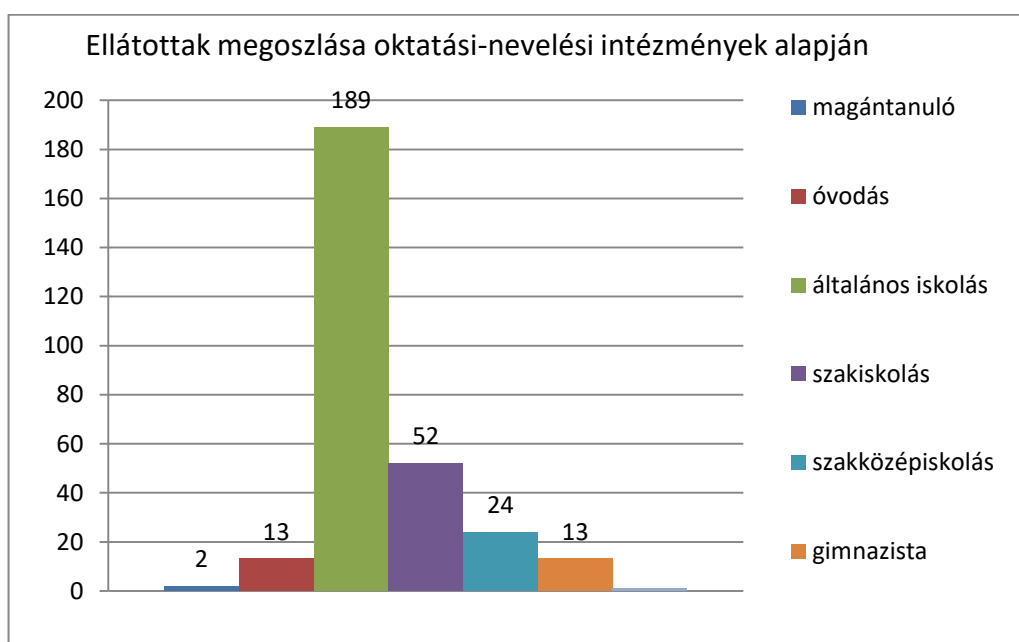
A szakmai egységeinkben az ellátottak közel felének volt valamilyen kapcsolattartása vérszerinti szüleivel (hazautazás, telefon, levél, csomagküldés). Időszakos kapcsolattartáson az év folyamán 32 ellátott vett részt, folyamatos kapcsolattartása 191 ellátottnak volt.

A szakmai vezetők beszámolóí alapján esetenként nehéz kezelni a kapcsolattartással összefüggő problémákat. Gyakran előfordul, hogy a kiskorúak a szünidei időszakos kapcsolattartásokról nem megfelelő higiéniai állapotban érkeznek vissza a gondozási helyükre, veszélyeztetve ezzel a társaik egészségét. Szintén gyakori probléma, hogy az otthoni szabályozatlanabb, elvárások, követelmények, szabályok nélküli közegből a gyermek a kapcsolattartás végén nehezen illeszkedik vissza a gondozási hely által felállított szigorúbb szabályrendszerbe.

Iskola, tanulmányi munka

Lakás – és gyermekotthonainkban a 2020/2021-es tanévben az óvodások száma 13 fő, általános iskolásoké 189, szakiskolásoké 52, szakközépiskolásoké 24, gimnazistáké 13 fő volt. Felsőfokú tanulmányokat 1 fő ellátottunk folytat (Gönci Gyermekotthon).

Tanköteles korú ellátottak száma: 204 fő, ebből tanulói jogviszonnyal rendelkezik 204 fő. Nem tanköteles ellátottak száma: 179 fő, melyből 85 fő rendelkezik tanulói jogviszonnyal. Tanulmányi kötelezettségeit egyéni tanrend (korábbi megnevezéssel: magántanuló) szerint 2 fő teljesíti. A 2 fő egyéni tanrend szerint tanuló ellátottak száma korábbi évhez képest csökkenést mutat.

A tehetségfejlesztés mellett a felzárkóztatás fontos szerepet játszik az ellátottak nevelésében, hiszen gyakran előfordul, hogy nincs egyenes megfelelés a gyermek életkora és osztályfoka között, továbbá a lakás- és gyermekotthonokba bekerülő gyerekek számos esetben olyan mértékű készség-képesség deficittel rendelkeznek, amely megnehezíti az oktatási intézmények által megfogalmazott elvárásoknak, követelményeknek való megfelelést. Ebben a fő szerep a nevelőknek és a fejlesztőpedagógusnak jut, de részt vesznek benne a pszichológusok is. A fejlesztő pedagógus önálló munkaterv szerint végzi a fejlesztő tevékenységét, a fejlesztési tervek pedig részletesen kitérnek az oktatásból kieső ellátottak fejlesztési lehetőségeire is. A pszichológusok fő feladatai: diagnózis, tanácsadás, terápiás jellegű foglalkozások. Minden szakmai egységünkben legalább megbízási jogviszony keretében foglalkoztatunk szakembert vagy főállású pszichológus segíti a szakmai egységek munkáját.

Hitélet, sport és szabadidős tevékenységek:

A pandémia ebben az évben is korlátozta a sport, szabadidős és hitéleti tevékenységeink megvalósulását. Nehézségekbe vagy éppen tiltásokba ütközött számos korábbi, hagyományá váló rendezvény megtartása. Gyakran előfordult, hogy egy eseményt korlátozott számú résztvevővel a járványügyi szabályok szigorú betartásával kellett megrendezni. A veszélyhelyzettől eltekintve ellátottjaink számára minden lehetőség, feltétel adott a hitélet gyakorlásához, rendszeres templomba járásra. Az ellátottjaink jelentős része felekezeti hovatartozásának megfelelően iskolai hittanoktatásban is részesül. Majd minden lakásotthonban és gyermekotthoni csoportban megtalálható a Biblia. Lehetőség van konfirmálásra, bérmálásra, keresztelésre, erre azonban az elmúlt év folyamán nem került sor. A Fruska Gyermekotthon ellátottjainak rendszeres kapcsolata van a görömbölyi görög katolikus gyülekezettel, melynek tagjai hétvégeként vendégül is látnak néhány ellátottat. Havi rendszerességgel látogat a gyermekotthonba a Miskolci Keresztény Testvérgyülekezet is, akik személyiségfejlesztő foglalkozásokat tartanak. A vallási ünnepek (húsvét, karácsony) megünneplése is mindenütt megtörténik.

Általánosságban megfogalmazható, hogy ellátottjaink jórészt olyan családokból érkeznek, melyekben a hitélet nem része a mindennapoknak. A szülők gyakran a vallással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel sem rendelkeznek. Nincs igényük ilyen jellegű tevékenységre. Az ellátottjaink számára, amennyiben igénylik, biztosított a szabad vallásgyakorlás lehetősége, közös templomlátogatás, hitéleti programokon való részvétel. A gyermekek megkapják ehhez a szükséges motivációt, lehetőséget, ugyanakkor bármely ilyen jellegű tevékenységben való részvétel az ellátott szabad választásán múlik.

Szintén biztosított a rendszeres sportolás lehetősége. Számos ellátottunk sportol az adott település labdarúgó csapataiban vagy más sportegyesületeiben. Problémát jelent, hogy a lakásotthonok, gyermekotthonok udvarai csak részben alkalmasak a sportolásra.

Szükséges a folyamatos tereprendezés, játék és sporteszközök vásárlására. A szabadidős tevékenység szervezése elsősorban a fejlesztő pedagógusok és a nevelők feladata.

A lakás és gyermekotthonok változatos szabadidős programokat szerveznek és biztosítanak a gyermekek részére (színházlátogatás, múzeumlátogatás, kirándulás, strandolás, nyári táborozások, sportvetélkedők, továbbá minden esetben kihasználjuk a fenntartó által biztosított változatos programokat is.)

Gyermekek, fiatal felnőttek függőségeinek bemutatása, megelőzése és a kezelés lehetőségei.

A lakás- és gyermekotthonokban állandó problémát jelent a droghasználat. Számos esetben a gyerekek már nevelésbe vételüket megelőzően kapcsolatba kerülnek különféle tudatmódosító szerekkel.

Felmérésünk szerint a lakás- és gyermekotthonok ellátottjai közül 1 fő rendszeres szerhasználó, 16 fő pedig alkalmasszerűen él tudatmódosító szerrel.

A droghasználat visszaszorítására a bűnmegelőzési programon belül, drog- prevenciós program áll rendelkezésre, melynek megvalósítása azonban rendkívül nehézkes, mivel rendszeres együttműködést kíván a függő részéről.

Évente egyszer minden szakmai egység ellátottai és dolgozói részére drog-prevenciós képzés kerül megszervezésre. (Erre 2021 évben a pandémia miatt nem kerülhetett sor.)

A drogfogyasztó ellátottak segítségét nehezíti, hogy nem állnak rendelkezésre azok az egészségügyi háttérintézmények, amelyek közvetlenül segíteni tudnának. Sajnos a szerhasználat szorosan összefügg a bűncselekményekkel, deviáns magatartással, hiszen a drogfogyasztó ellátott gyakran a bűnelkövetéstől sem riad vissza a tudatmódosító szerek megszerzése érdekében

Az intézményben igénybe vehető mentálhigiénés szolgáltatások

Intézményünk lakás- és gyermekotthonaiban fejlesztő pedagógusok és pszichológusok biztosítják a mentálhigiénés szolgáltatásokat. A fejlesztő pedagógus a készség- és képességfejlesztésen kívül az ellátottak tanulmányi munkáját is igyekszik segíteni. Egyéni fejlesztési tervek kidolgozásával, megvalósításával kompenzálja az ellátottak szocializációs deficitjeit. Valamennyi lakás és gyermekotthoni szakmai egységben foglalkoztatunk pszichológust.

Fontosnak tartjuk a dolgozók mentálhigiénés megsegítését is, így a közös programok, csapatépítő tevékenységek nagy jelentőséggel bírnak az intézmény életében, azonban a pandémia miatt 2021 évben erre kevés lehetőség volt. A dolgozók feltöltődéséhez hozzájárult a szeptemberben megvalósult túrázással egybekötött csapatépítő program és a közös karácsonyi ünnepség.

A szakemberek kiegészésének megelőzésében fontos szerepe van a szakmai képzéseknek, továbbképzéseknek, azonban 2021-ben erre is csak korlátozottan volt lehetőség, valamint a képzések, szakmai programok online –térben zajlottak. Novemberben a Fruska, Aranyhíd és Junior Gyermekotthon munkatársai közösségfejlesztő tréningen vettek részt, mely hozzájárult a hatékonyabb közös munkavégzéshez és együttműködéshez.

Intézményi programok

A gondozási helyek az év folyamán rendszeresen szerveznek szabadidős és sport programokat a gyerekek számára. Mindenki törekszik arra, hogy a nyár, ill. az iskolai szünetek tartalmasan, maradandó élményeket adóan teljenek. Az egynapos rendezvényeken, programokon kívül valamennyi lakás és gyermekotthon szervezett a gyermekek számára több napos – egy hetes nyaralást is. Melyhez jelentősen hozzájárultak az intézmény pályázati programjai. Az intézmény szakmai egységei által szervezett programokon kívül igyekeztünk kihasználni a fenntartó által kínált lehetőségeket (kirándulás Budapestre, színházlátogatás, könnyűzenei koncertek, táborok stb.).

Az év folyamán a szervezhető programok számát, tartalmát, formáját alapvetően befolyásolták a járványhelyzet miatt bevezetett korlátozások. Elsősorban a saját rendezésű állandó programok maradtak el: szavalóverseny, gyereknap, labdarúgó bajnokság, karácsonyi műsorok. A gondozási helyek 2021-ben az előző évekhez hasonlóan elsősorban a kisebb anyagi ráfordítást igénylő, egyszerűbben megszervezhető egy-két napos programokat, szabadidős tevékenységeket részesítették előnyben. Mindenki törekedett arra, hogy a lehetőségekhez képest a nyár, az iskolai szünet tartalmasan, a lehetőségekhez képest élményeket adóan teljen az ellátottak számára. Az egynapos rendezvényeken kívül ellátottjaink részt vettek többnapos nyaralásokon is. Leggyakoribb programok: táborok, túrázások, kirándulások, stb.

A programok jelentős részébe igyekszünk minél több szakmai egység ellátottjait bevonni. A tavalyi év néhány konkrét programjai (a teljesség igénye nélkül) a következők voltak:

- Egész napos kirándulás Budapestre, a Gyermeki Jogok Világnapján szervezett ünnepségre. (színházi előadás, közös ebéd, ajándékok)
- Miskolci Vadaspark látogatás, pizzázás
- Kisvasúttal kirándulás Lillafüredre
- GoodSports Alapítvány támogatásával a Hálaadási ünnepség, Pintér Béla előadóművész adott koncertet, majd közös játék és vacsora követte
- Bowlingozás, fagyizás
- Táborozások Bogácson
- Strandlátogatás
- Közös pizzázás a Pizza Napolinibe
- Kirándulás a Lázberci víztározónál
- Promis Egyesület pályaorientációs napja
- Teqball bemutató (játék lehetőségeinek ismertetése, játékba bevonás)
- Mozilátogatások
- Foci tábor Kecskeméten, Tiszaújvárosban
- Bobozás Tapolcán, Lillafüreden libegőzés.

Kiemelkedőnek tartjuk a Girincsi szakmai egységünkben - középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekeink és nevelőik részvételével, a szakmai egység fejlesztőpedagógusának

irányításával – működő „Doboz” Mozgásszínház tevékenységét. 2019-ben számos fellépésre kaptak meghívást, melyek közül a legjelentősebb, - hogy megyénket képviselve – részt vettek a Pajtaszínházi Fesztiválon, előadásukat Budapesten a Nemzeti Színházban mutatták be. (A felkészülésről és az eseményről dokumentumfilm készült.) Sajnos a pandémia miatt 2020-2021 évben közönség előtti fellépésekre nem volt lehetőség.

A projekt céljainak meghatározása

Projektünk általános célja, kapcsolódva az operatív programban rögzített célok eléréséhez a gyermekvédelmi szakellátásba bekerült gyermekek, fiatal felnőttek részére, olyan komplex programok megvalósítása volt, melyek az ellátottak öfenntartó képességének kialakítását, áldozattá válás megelőzését, prevenciós programok és ismeretek átadását, családi életre való felkészítését, valamint a vérszerinti és a nevelőszülői családjaik bevonását, felkészítését célozták.

Célul tűztük ki:

a család és az ifjúság társadalmi részvételének növelésével a befogadó szülői, gyermekotthoni ellátásban részesülők integrációjának elősegítését.

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülők családi kapcsolatai erősödését.

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülők esetében segíteni a szabadidő kulturált eltöltésének és az ismeretszerzésnek az igényét.

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülők vér szerinti családjai bevonását a projekt által felkínált tevékenységekbe.

A nevelőszülőknél, valamint a gyermekotthonokban nevelkedők öfenntartó képességének és a családi életre való felkészítésének, szociális kompetencia fejlesztésének, családi kapcsolatai fenntartásának és a kulturált szabadidő eltöltésének támogatását szolgáló tevékenységek megvalósítását.

A nevelési nehézségekkel küzdő szülők mentális erősítését.

A gyermekvédelmi szakellátásban részesülők nevelőszülői családjai és a velük foglalkozó szakemberek aktívan részt vettek a projekt által felkínált tevékenységekben, ismereteket szereztek és képességeik fejlődtek az önálló életre való felkészítés területén.

A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete

A projekt célcsoportja a szakellátásban gondozott lakás és gyermekotthonokban, valamint a nevelőszülői hálózatban ellátásban részesülő gyermekek, fiatal felnőttek, a kapcsolattartásra jogosult szülők és hozzátartozók és a velük foglalkozó szakemberek voltak.

Műszaki – szakmai eredmények:

Intézményünk nevelőszülői ellátást és gyermekotthoni ellátást egyaránt biztosított, így a megvalósítandó projektben mind a két ellátási forma esetén a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyzett férőhelyszám 50%-ának megfelelő ellátotti létszámot kellett bevonni.

A Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat esetében a Szolgáltatói Nyilvántartás adatai szerint ez a lakás és gyermekotthonok esetén 501 fő férőhelyet, míg a nevelőszülői hálózat esetén 1030 fő férőhelyet jelentett. Így a projektben a számszerűsített szakmai elvárás a lakás és gyermekotthonok esetén 250 fő, míg a nevelőszülői hálózatonál 515 fő, ez összesen 765 fő volt.

A fejlesztéssel elért hozzátartozók esetében: azon gyermekvédelmi szakellátásban részesülők kapcsolattartásra jogosult vér szerinti családtagjainak (szüleinek, egyéb hozzátartozóinak), gyermekével együttesen elhelyezett gyermekvédelmi szakellátásban részesülő (kiskorú vagy utógondozói ellátott) anyák esetében partnereik együttes száma, mely a fejlesztéssel elért gyermekvédelmi szakellátásban részesülők számának 25 %-a. Intézményünk esetében ez 192 főt jelentett.

Fejlesztéssel elért szakemberek esetében: azon gyermekvédelmi szakellátás területén személyes gondoskodást nyújtó munkakörben dolgozó szakemberek száma, akik a projekt során megvalósított tevékenységek legalább egyikében megvalósítóként vagy képzésben, tréningben részesülőként részt vettek, amennyiben a fejlesztéssel elért intézmény férőhelyszáma 16 főnél több, legalább 10 fő.

A projektben részt vett összesen: 765 fő gyermek és fiatal felnőtt, 192 fő kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy hozzátartozó, továbbá 10 fő szakember. Mindösszesen: 967 fő.

A projektben kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek keretében kerültek megvalósításra az alábbiak:

1. Szenvedélybetegségek prevencióját célzó programsorozat, melynek célja: a személyiségfejlesztésre alapozott drogmegelőzési foglalkozások kiemelt feladata a konfliktusok okainak és következményeinek azonosítása, a konfliktuskezelési módszerek elsajátítása és a nemet mondás képességeinek kialakítása.
2. A szexuális felvilágosítást célzó programsorozat célja: rávilágítani a szerelemre és a szexualitásra, mint örömforrásra, nagy hangsúlyt fektetve a megfontolt, felelősségteljes gondolkodás és cselekvés fontosságára. Az edukációnak tehát nem betegségközpontúnak, hanem egészség- és személyközpontúnak kellene lennie.
3. Internetes zaklatás, megfélemlítés, áldozattá válás megelőzését szolgáló programsorozat közvetlen célja: ismeretterjesztés, érzékenyítés, védelem, kockázatok és veszélyek tudatosítása, hosszú távú cél: az internetes zaklatás, áldozattá válás megelőzése, cselekvési terv kidolgozása az ilyen esetekkel történő megbirkózásra, a lelki sérülések elkerülésére.
4. Családon belüli kapcsolatokat támogató program célja: kulturált környezetben a szabadidő hasznos eltöltésére adjon alkalmat és lehetőséget ez az egy napos rendezvény.

Kiszakítva a gyermekeket és a velük foglalkozó szakembereket, nevelőszülőket egy teljes napra a mindennapos feladatok és teendők alól, a programok adta lehetőségek közül választva önfeledten, élményekkel gazdagodva és feltöltődve térhessenek haza gondozási helyükre. Nem utolsó sorban a rendezvény lehetőséget ad a gyermekek szüleikkel való találkozásra, beszélgetésre, a programokon való közös részvételre, és a családon belüli kapcsolatok erősítésére.

5. Mozgásterápiás foglalkozás célja: olyan alapkövetelményi mozgásanyag, amely magába foglalja a szükséges és egészséges természetes mozgásfajtákat. A testképzés által olyan előkészítést kap a test, amelyre később bármely más tánctechnika felépíthető.

6. Családi életre felkészítő program: családtervezés, párkapcsolati tanácsadás, szülői szerepek, gyermekvállalás) célja: a gyermekvédelmi szakellátásban részesülők önfenntartó képességének fejlődése, a sikeres családi életre való felkészítés.

7. a családterápia és a családkonzultáció, olyan segítségnyújtási forma, amely során a család, valamennyi családtag bevonásával, szakemberek segítségével, saját erőforrásait mozgósítva megtalálhatja a megoldást a problémáira.

A projektben választható önállóan támogatható tevékenységek keretében kerültek megvalósításra:

1. Állatterápia célja: hogy a program során a résztvevő fiatalok megéljék saját magukban rejlő lehetőségeket, felfedezzék azokat a tulajdonságaikat, amelyek hozzásegítik őket az önmegvalósításhoz.

2. Zeneterápia célja: a kudarcélmények feldolgozása, a szociális kompetenciák és az egész személyiség harmonikus fejlesztése. A csoportok tagjai kifejezésre juttathatják a zenén keresztül a környezethez való viszonyukat, ugyanakkor fejlődnek kommunikációs képességeik is, nyitottabbá válnak. Előbb a csoporton belül, majd azon kívül is könnyebbé válik a kontaktuseremtés, fejlődik az önismeret, könnyebbé válik az önkifejezés.

3. Ügyintézési készségek fejlesztésére irányuló foglalkozások célja: fiatalok tudatosabban viszonyuljanak a társadalmi működésekhez, anyagi világhoz, jobban eligazodjanak a mindennapi életükben, és ne válhassanak kiszolgáltatott áldozatává az ügyintézési folyamatok nehézségeinek.

4. Az önellátó, önfenntartó életvitelt és munkaerő-piaci integrációt támogató tevékenységek célja: az álláskereső céljává váljon jövőjük alakítása, valamint az álláskereső ismerjék meg azokat a potenciális buktatókat, amelyeket az álláshirdetésekre történő jelentkezés magában hordozhat és tanulják meg értékelni, értelmezni az álláshirdetések információtartalmát.

5. A program folyamatába illeszkedő, annak célját erősítő 2 nyári tábor elsődleges célja: az aktív részvételen alapuló, értékteremtő szabadidő eltöltésén keresztül elősegíteni a szakellátásban részesülő gyermekek, fiatal felnőttek esélyegyenlőségének, életminőségének javulását. Fontosnak tartjuk a felejthetetlen élményen alapuló közösségi program biztosítását a gyermekek és fiatal felnőttek számára. Célul tűztük ki a fiatalok tudatos életre nevelését. A program másodlagos célja: olyan kortárs kapcsolatok és közösségek kialakítása, mely hosszútávon építő jelleggel hat a gyerekekre, fiatal felnőttekre, illetve igényt ébreszt a tartalmas és értékközpontú szabadidő eltöltésére.

6. Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás célja: a családterápia és a családkonzultáció, olyan segítségnyújtási forma, amely során a család, valamennyi családtag bevonásával, szakemberek segítségével, saját erőforrásait mozgósítva megtalálhatja a megoldást a problémáira.

7. Szakmai megvalósítók képzésének célja: a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek a 120 órás akkreditált meseterápia tanfolyam elvégzésével sajátítsák el azokat a fejlesztési területeket, melyek segítségével, maguk is alkalmassá válnak a gondozásukba kihelyezett gyermekek, készségeinek javítására, fejlesztésére.

A projekt célcsoportja a szakellátásban gondozott lakás és gyermekotthonokban, valamint a nevelőszülői hálózatban ellátásban részesülő gyermekek, fiatal felnőttek, a kapcsolattartásra jogosult szülők és hozzátartozók és a velük foglalkozó szakemberek.

Fejlesztések hatásai :

A projektben megvalósított tevékenységek, felvilágosító foglalkozások, ügyintézési készségek fejlesztése, önellátó, önfenntartó életvitelt támogató program, állatterápia, mozgásterápia, zeneterápia, családi életre felkészítő programok, táborozások, kirándulások mind – mind a gyermekek tanulási, magatartási problémáik hatékony kezelésére irányultak, melyhez hozzájárult a dolgozók személyes, szakmai lehetőségeinek, határainak tudatosítása, gyakorlati készségeik, szociális cselekvési kompetenciáik bővítése.

Intézményünk szervezetének működése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír a rendelkezésre álló humán erőforrás szakmai felkészültsége, mentális állapota, problémamegoldó képessége az eredményesség növelése érdekében. Intézményünknek az utóbbi években kevés lehetősége volt szervezetfejlesztésre, képzésre, továbbképzésre, mentálhigiénés megsegítésre. Ezért a projekt megvalósítása során fontosnak tartottuk humánerőforrásunk megerősítését azzal, hogy akkreditált meseterápia tanfolyamon vettek részt.

A lakás és gyermekotthonokban és a nevelőszülőknél gondozott gyermekek sorsának megnyugtató és végleges rendezésére az egyik lehetőség a hazagondozás. A szakellátásban nevelkedő gyermekek hazagondozásának esélyét elsődlegesen a vér szerinti szülővel való kapcsolattartás biztosítja. A szülő-gyermek közötti kapcsolat minősége teremti meg a hazagondozás lehetőségét. Alapvető elvárás, hogy a szolgáltatást nyújtó megfelelő feltételeket biztosítson a gyermeknek a vér szerinti szülővel való bensőséges, szeretetteljes kapcsolattartáshoz. A projektben számukra nyújtott terápiás lehetőség ezt a célt szolgálta.

A projekt megvalósítása hozzájárult az állami szintű feladatellátás színvonalának emelkedéséhez, ezáltal megvalósult a fejlettebb és professzionálisabb szolgáltatás megyénk több járásában, ami társadalmi szempontból kielégíti a növekvő igényeket, miszerint a működtető szervezet többféle és folyamatosan bővülő szolgáltatásokkal segítheti a lakás és gyermekotthonokat, valamint a nevelőszülőket és a kapcsolattartásra jogosult vér szerinti

szülőket és hozzátartozókat tevékenységük ellátásában, lehetőséget teremtve ezáltal a társadalmi felzárkózásra.

Projektünk a fenntartható fejlődést szolgáló megvalósítás és fenntartás mellett kötelezte el magát, ezért törekedtünk a végrehajtás során a természeti erőforrások megőrzésére, a jó környezet- és egészség állapot megőrzésére és a társadalmi felelősségvállalásra.

A projekthez szükséges emberi, anyagi és tárgyi erőforrások rendelkezésre állnak a projekt befejezését követően is, azokat az intézmény továbbra is biztosítja. A támogatás fejlesztésének eredményei beépültek az intézményi kultúrába, így személyi változás esetén az új szakemberek is átveszik a kollégáktól a szükséges ismereteket és szemléletmódot.